

СПІВПРАЦЯ НАУКИ, БІЗНЕСУ ТА СУСПІЛЬСТВА: ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПРОЕКТУ ACADEM.CITY

АНТОНЮК О.В.

*д. фіз.-мат. наук,
Київський Академічний
Університет*

ВОРОПАЙ О.К.

*канд.екон.наук, доцент
Національний університет
«Києво – Могилянська
Академія»
(Київ, Україна)*

Питання розвитку інноваційної екосистеми в Україні – це питання успішної взаємодії науки, бізнесу та суспільства в цілому. НАН України має необхідний науковий потенціал з фундаментальних та прикладних досліджень і здатна забезпечити трансформацію підходів до розвитку науки та впровадження наукових розробок у реальний сектор економіки відповідно до сучасних потреб суспільства, залучивши до активної співпраці представників бізнесу та громадськості.

На виконання такого завдання в 2019 році Інноваційним центром Київського академічного університету НАН та МОН України (ІЦ КАУ) було започатковано проєкт техніко-економічного обґрунтування можливості створення на базі кластеру наукових установ НАН України пілотного проєкту сучасного науково-технологічного парку “Academ.City”. Цей проєкт реалізується у партнерстві з Гумбольдт університетом та технологічним парком Адлерсхоф

(м. Берлін) за підтримки Міністерства освіти і науки Федеративної республіки Німеччина. Аналітична частина цього проєкту передбачає, в першу чергу, аналіз стану науково-технологічної та інноваційної інфраструктури Києва, рівень розвитку малого та середнього бізнесу, активність високотехнологічних стартап-компаній. Така аналітична робота ґрунтувалася на обробці вторинних даних, а також результатів глибинних інтерв'ю з представниками різних категорій стейкхолдерів, які представляють інноваційну, адміністративну, наукову та бізнесову інфраструктури Києва.

Крім того в рамках проєкту на основі світового досвіду проводився аналіз правової системи України як бази для формування працюючої бізнес-моделі для функціонування наукових парків в рамках української правової системи. Слід зазначити, що у сучасному українському законодавстві у сфері інноваційної діяльності та трансферу технологій основним поняттям є «проєкт» (наукового парку, або “інноваційний проєкт”) [1-5]. В термінах “проєктів”, а не “резидентів” написано і проєкт Закону “Про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків” №4236, який готується до другого читання [6]. Проте такий підхід не відповідає сучасним світовим трендам в розумінні соціо-економічних процесів, що відбуваються у сфері трансферу технологій. А це знижує ефективність функціонування українських наукових парків та центрів трансферу технологій і не дає можливості університетам

та науковим установам в повній мірі використовувати свій науковий потенціал та досягнення українських науковців з метою швидкого впровадження новітніх розробок у виробництво. Тому це потребує змін і вимагає переходу на модель “резидентів”, яка, фактично, є основою усіх відомих у світі успішних наукових та технологічних парків і технологічний парк “Адлерсхоф” є одним із підтверджень дієвості такої моделі..

Проект “Академ.Сіті” є пілотним проектом для України, на якому в межах існуючої законодавчої бази вибудовується механізм державно-приватного партнерства, що в майбутньому може бути масштабований не тільки на інші майданчики київського регіону, але і на національному рівні.

Практична частина проекту “Academ.City” реалізується в рамках операційної діяльності ІЦ КАУ і сьогодні має чотири основні складові: Локальна мережа трансферу технологій, Бізнес-інкубатор, Коворкінговий центр та Маркетинговий центр (див. рис. 1).

Рис. 1. Напрями операційної діяльності ІЦ КАУ в рамках проекту Academ.City.

1. Завданням *Локальної мережі трансферу технологій (ЛМТТ)* є забезпечення впровадження та масштабування ефективної бізнес-моделі з комерціалізації передових розробок Інститутів НАН України, а також залучення до інноваційної діяльності зовнішніх учасників. Перехід від забезпечення доступу до центрів спільного користування науковим обладнанням до ефективного управління спільними виробничими потужностями буде результатом діяльності у цьому напрямку (див. Рис.2)

Рис. 2. Модель функціонування ЛМТТ в рамках Academ.City.

2. Пандемія COVID-19 та спричинені нею обмеження затримали запуск повноцінного *інкубатора стартапів*, утім команда ІЦ КАУ використала можливості віртуального формату, аби розпочати підготовчу стадію. Остання включає розробку

інкубаційної та акселераційної програм, а також запуск освітньої програми «Комерціалізація інновацій».

3. Коворкінг ІЦ КАУ в рамках проекту “Academ.City” оперує приміщенням для роботи, комунікації та навчання внутрішніх та зовнішніх користувачів, надає шість видів послуг в сфері комерціалізації інновацій на основі двосторонніх договорів з Інститутами-партнерами. При цьому КАУ разом із іншими інститутами НАН України виступають організаторами та співорганізаторами різних освітніх та наукових заходів. Поруч із суто науково-технічними питаннями [7], проблемами підприємництва та управління інноваційною діяльністю [8], ІЦ КАУ разом з партнерами зосереджується на проблемах інтелектуальної власності, захисті прав інтелектуальної власності, освіти у сфері захисту прав інтелектуальної власності для науковців у форматі life-long learning. Такі знання допоможуть молодим та досвідченим науковцям, студентам та аспірантам правильно презентувати свої досягнення та розробки перед потенційними інвесторами та іншими стейкхолдерами, у тому числі залучати до співпраці широкі верстви населення .

4. Маркетингова активність є невід’ємною складовою функціонування майбутнього проекту “Academ.City” має стати однією з тих функцій, яка дозволить усім учасникам інноваційної екосистеми отримати синергетичний ефект та стати повноцінними гравцями ринку комерціалізації розробок як в

регіональній екосистемі так і на національному та міжнародному ринках.

Таким чином, проект “Academ.City” має стати місцем плідної співпраці науковців та бізнесу, інститутів НАН України та молодих стартап-команд, місцем натхнення і нових наукових відкриттів, місцем генерації ідей та прибутків.

Список використаних джерел:

1. Закон України "Про інноваційну діяльність" № 40-IV. (05.12.2012 р.). Отримано з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> 3
2. Закон України "Про наукові парки" №1563-VI. (01.02.2020 р.). Отримано з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1563-17#Text> 3
3. Закон України "Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій" №143-V. (16.10.2020 р.). Отримано з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-16#Text>
4. Закон України "Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків" №991-XIV. (05.12.2012 р.). Отримано з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-14#Text>
5. Закон України "Про науковий парк “Київська політехніка” №523-V. (05.12.2012 р.). Отримано з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/523-16#Text>
6. Проект Закону “Про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків” №4236 (20.10.2020) Отримано з http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70211 3
7. Третій інноваційний день КАУ. Biotech meets Business 2020. (12.12.2020 р.). Отримано з [www.kau.org.ua: https://kau.org.ua/centers/innovation/45-centers/innovation/382-28032020-tretii-innovatsiinyi-den](https://kau.org.ua/centers/innovation/45-centers/innovation/382-28032020-tretii-innovatsiinyi-den)
8. Лекції Інноваційного Центру КАУ з комерціалізації інновацій. (9 Березень 2021 р.). Отримано з КАУ: <http://kau.org.ua/news/massmedia/602-lektsii-innovatsiinocho-tsentru-kau-z-komertsializatsii-innovatsii-3>